

Joan Ignasi Elena García
Conseller d'Interior
Generalitat de Catalunya

Senyor,

Ahir, una gran comitiva de milers de persones acompanyaren des de l'Arc de Triomf el president del Parlament de Catalunya i diversos diputats quan es dirigien pel passeig Pujades fins a la darrera entrada al Parc de la Ciutadella, a tocar del carrer Wellington. Un cop els diputats i el president del Parlament van entrar al recinte del parc, la gent que els acompanyava es manifestava i demanava poder entrar al recinte per a expressar la seva opinió amb relació a la investidura.

Els manifestants empenyien per entrar al recinte de manera pacífica en una acció de resistència passiva. Al voltant de dos quarts d'onze els Mossos d'Esquadra, i en concret una agent, tal com ha declarat un testimoni, va llençar de manera aèria, des de dins del parc en direcció al carrer i per sobre dels caps dels manifestants, una gran quantitat de gas pebre. Van ser diverses ruixades amb un aparell de grans dimensions, com un extintor, que va provocar dificultats de respiració, vòmits, altres molèsties als ulls i a la pell de caràcter greu als centenars de persones que hi havia en aquell indret.

En els vídeos es pot veure com es tira de manera general i antireglementària una gran quantitat de gas, creant un gran núvol que es va escampar en direcció al carrer Pujades i que va afectar a persones que es trobaven dins d'un radi de més de cinquanta metres. Els va afectar, com ja hem dit, tant a les vies respiratòries com a la boca i els ulls, amb quadres d'ofec, vòmits i amb afecció a la pell a braços i esquena. En un dels vídeos es pot veure que fins i tot afecta a la gent que es trobava a una terrassa d'un bar situat a l'altra vorera del carrer Pujades.

L'efecte devastador del gas en un indret on s'acumulaven moltes persones va provocar que la gent reculés, cosa que hauria pogut provocar ferits per caigudes i aixafaments. Molts testimonis han declarat que els Mossos no van voler atendre les persones afectades, moltes de les quals els tenien dificultat respirar i restaven estirades a terra.

Tècnics de Sanitaris per la República han informat per xarxes que han atès cinquanta-una persones d'afeccions greus, com han certificat. També hi va intervingut el SEM amb ambulàncies. Cal que es demani al SEM i a SPR un informe del nombre de persones que han atès i les afeccions que tenien.

Els Mossos d'Esquadra el 21 d'agost de 2019 van informar que disposaven de nous mitjans per a fer front a avalots greus d'ordre públic, i entre ells el gas OC, nom que pren el gas aigua pebre. Segons les seves paraules, «permet ruixar un grup concret des d'una distància d'un metre i mig, que no és lesiu però molesta». I asseguraven «que s'utilitzaria en moments puntuals crítics i que abans de tirar-lo s'avisarà per altaveu».

Ahir no es va complir aquest protocol.

La situació de la porta del parc del costat del carrer Wellington no era ni una situació greu ni hi havia una actitud violenta dels manifestants que ho justificués. A més, els testimonis han

declarat que no es va fer cap avís previ.

Si, com deien els mateixos Mossos, el protocol era de tirar-lo de manera directa a grups de persones concretes i avisant prèviament pels altaveus, no es va complir, ja que com es pot veure a les imatges, es va espargir de manera general i va afectar la munió de persones que estaven en aquell moment reivindicant d'accedir al parc per apropar-se al Parlament.

Fer pressió per accedir al Parc de la Ciutadella no es pot considerar un fet violent, és una acció legítima de resistència pacífica que no provocava cap mena de dany a les persones ni als béns.

No era, per tant, una situació crítica ni de risc i per això no justificava que la direcció dels Mossos utilitzés aquest mitjà de manera general i incontrolada i provoqués centenars d'afectats, cosa que demostra una utilització desproporcionada i sense seguir el protocol establert.

L'Assemblea Nacional Catalana vol denunciar també la desproporció del dispositiu establert a l'hora de tancar tot el Parc de la Ciutadella. El dret de manifestació és un dels drets fonamentals i ha de ser respectat i no restringit per les autoritats com ha fet el Departament d'Interior.

Històricament, el Parlament ha acollit les manifestacions de la ciutadania sobre l'activitat de la cambra i no és justificat que s'impedeixi l'entrada al Parc de la Ciutadella com s'ha fet diverses vegades des del 2017.

La ciutadania, com va notificar l'Assemblea de manera reglamentària en aquest cas, té dret a manifestar-se al peu del Parlament i no se li pot impedir accedir-hi. No es pot justificar el tancament del parc amb arguments de seguretat i restringir així aquest dret de manera absoluta.

El TEDH, en les seves resolucions, reiteradament ha dit que la llibertat de manifestació i d'expressió és més amplia quan ens referim als diputats, o alts càrrecs del govern. Els Mossos no han d'actuar de sordina per així impedir que les queixes dels manifestants arribin a les orelles del govern i a les senyores i senyors diputades, sinó que s'ha de permetre que aquestes protestes es puguin desenvolupar pacíficament com ho van fer les persones concentrades.

Demanem que el Departament d'Interior planifiqui les seves actuacions i operatius amb el respecte als drets fonamentals i les resolucions de les Nacions Unides i el TEDH. No les ha d'afrontar, com un problema de seguretat, com fa ara. L'objectiu de la seguretat ha de ser amb relació a garantir l'exercici lliure dels drets, entre els quals hi ha el de protesta i manifestació. Les llibertats no són mai un problema de seguretat, sinó si no uns drets a respectar i a protegir-ne l'exercici.

Els incidents no han estat més que causa de decisions inapropiades que limiten els drets de manifestació i expressió que han provocat una indignació dels manifestants, comprensiva i justificada.

Per tot això demanem:

1. Que s'obri una investigació dels fets i es depurin responsabilitats dels responsables de l'operatiu, el nombre de les persones ferides i els perjudicis causats, a través de les dades que proporcioni el SEM i els Sanitaris per la República, els enregistraments dels fets i els testimonis que tenim a disposició del departament.

2.- També demanem que es revisin operatius com el d'ahir i la seva desproporció, que limita el dret de la ciutadania a expressar davant del Parlament les seves opinions sobre els fets que es debaten. Els operatius mai no poden ser anul·lant aquest dret, i cal que es facin d'acord amb les interpretacions de les resolucions de les Nacions Unides i el TEDH.

Josep Cruanyes i Tor
Coordinador de la Comissió de Gestió Jurídica i Seguretat de l'Assemblea Nacional Catalana

Barcelona, 9 d'agost de 2024.

PD. Adjuntem la llista de testimonis que van ser afectats, l'informe dels Sanitaris per la República i tenim a la vostra disposició diversos enregistraments de vídeo i fotografies dels fets, on es comprova com i quan es va llençar el gas i els seus efectes.